

Ytterligare sänkt mervärdesskatt på vissa reparationer

Oktober 2021

Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian föreslås att skattesatsen på mervärdesskatteområdet sänks från 12 procent till 6 procent för reparationer av cyklar, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne. Förslaget syftar till att förstärka de befintliga incitamenten i mervärdesskattesystemet att få fler att laga och ändra redan tillverkade varor i stället för att köpa nytt. Förslaget medför ändringar i mervärdesskattelagen (1994:200).

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

Innehållsförteckning

Promemorians huvudsakliga innehåll	2
1 Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)	4
2 Bakgrund och gällande rätt	7
3 Sänkt mervärdesskatt på vissa reparationer.....	7
4 Konsekvensanalys.....	8
5 Författningskommentar.....	12
5.1 Förslaget till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)	12

1 Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 1 § mervärdesskattelagen (1994:200)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

1 §²

Skatt enligt denna lag tas ut med 25 procent av beskattningsunderlaget om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Skatten tas ut med 12 procent av beskattningsunderlaget för

1. rumsuthyrning i hotellrörelse eller liknande verksamhet samt upplåtelse av campingplatser och motsvarande i campingverksamhet,

2. omsättning av sådana konstverk som avses i 9 a kap. 5 §, och som ägs av upphovsmannen eller dennes dödsbo,

3. import av sådana konstverk, samlarföremål och antikviteter som avses i 9 a kap. 5–7 §§,

4. omsättning, unionsinternt förvärv och import av sådana livsmedel som avses i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet, med undantag för

a) annat vatten som avses i artikel 6 i rådets direktiv 98/83/EG av den 3 november 1998 om kvaliteten på dricksvatten, ändrat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003, än sådant vatten som tappas på flaskor eller i behållare som är avsedda för försäljning, och

b) spritdrycker, vin och starköl,

b) spritdrycker, vin och starköl,
och

5. omsättning av restaurang- och cateringtjänster, med undantag för den del av tjänsten som avser spritdrycker, vin och starköl, *och*

5. omsättning av restaurang- och cateringtjänster, med undantag för den del av tjänsten som avser spritdrycker, vin och starköl.

*6. reparationer av cyklar med tramp- eller vevanordning, skor, lädervaror, kläder och hushålls-
linne.*

Skatten tas ut med 6 procent av beskattningsunderlaget för

¹ Lagen omtryck 2000:500.

² Senaste lydelse 2019:261.

1. omsättning, unionsinternt förvärv och import av följande varor, om inte annat följer av 3 kap. 13 och 14 §§, under förutsättning att varorna inte helt eller huvudsakligen är ägnade åt reklam:

– böcker, broschyrer, häften och liknande alster, även i form av enstaka blad,

– tidningar och tidskrifter,

– bilderböcker, ritböcker och målarböcker för barn,

– musiknoter, samt

– kartor, inbegripet atlaser, vägkartor och topografiska kartor,

2. omsättning, unionsinternt förvärv och import av program och kataloger för verksamhet som avses i 6, 7, 8 eller 11 samt annan omsättning än för egen verksamhet, unionsinternt förvärv och import av program och kataloger för verksamhet som avses i 3 kap. 18 §, allt under förutsättning att programmen och katalogerna inte helt eller huvudsakligen är ägnade åt reklam,

3. omsättning av radiotidningar samt omsättning, unionsinternt förvärv och import av kassettidningar, om inte annat följer av 3 kap. 17 §, och av kassetter eller något annat tekniskt medium som återger en uppläsning av innehållet i en vara som omfattas av 1,

4. omsättning, unionsinternt förvärv och import av en vara som genom teckenspråk, punktskrift eller annan sådan särskild metod gör skrift eller annan information tillgänglig särskilt för personer med läsnedsättning, om inte annat följer av 3 kap. 4 §,

5. omsättning av sådana produkter som avses i 1–4, om de

a) tillhandahålls på elektronisk väg,

b) inte helt eller huvudsakligen är ägnade åt reklam, och

c) inte helt eller huvudsakligen består av rörlig bild eller hörbar musik,

6. tillträde till konserter, cirkus-, teater-, opera- eller balettforestillinger eller andra jämförbara föreställningar,

7. tjänster som avses i 3 kap. 11 § 2 och 4 om verksamheten inte bedrivs av och inte heller fortlöpande i mer än ringa omfattning understöds av det allmänna,

8. tillträde till och förevisning av djurparker, förevisning av naturområden utanför tätort samt av nationalparker, naturreservat, nationalstadsparker och Natura 2000-områden,

9. upplåtelse eller överlåtelse av rättigheter som omfattas av 1, 4 eller 5 § lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, dock inte när det är fråga om fotografier, reklamalster, system och program för automatisk databehandling eller film, videogram eller annan jämförlig upptagning som avser information,

10. upplåtelse eller överlåtelse av rättighet till ljud- eller bildupptagning av en utövande konstnärs framförande av ett litterärt eller konstnärligt verk,

11. omsättning av tjänster inom idrottsområdet som anges i 3 kap. 11 a § första stycket och som inte undantas från skatteplikt enligt andra stycket samma paragraf, *och*

12. personbefordran utom sådan befordran där resemomentet är av underordnad betydelse.

11. omsättning av tjänster inom idrottsområdet som anges i 3 kap. 11 a § första stycket och som inte undantas från skatteplikt enligt andra stycket samma paragraf,

12. personbefordran utom sådan befordran där resemomentet är av underordnad betydelse, *och*

*13. reparationer av cyklar med tramp- eller vevanordning, skor, lädervaror, kläder och hushålls-
linne.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mervärdesskatt för vilken skattskyldighet inträtt före ikraftträdandet.

2 Bakgrund och gällande rätt

Möjligheten att tillämpa olika skattesatser på mervärdesskatteområdet regleras av rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (mervärdesskattedirektivet). Medlemsstaterna ska tillämpa en normalskattesats på lägst 15 procent (artikel 97 i mervärdesskattedirektivet). Det är vidare möjligt att tillämpa en eller två reducerade skattesatser på lägst 5 procent (artiklarna 98 och 99.1 i mervärdesskattedirektivet). Reducerade skattesatser får endast tillämpas på leverans av varor och tillhandahållande av tjänster i de kategorier som anges i bilaga III till mervärdesskattedirektivet. Sverige tillämpar en normalskattesats på 25 procent och två reducerade skattesatser på 6 procent respektive 12 procent. Av punkt 19 i bilaga III till mervärdesskattedirektivet följer att en reducerad skattesats får tillämpas på mindre reparationer av cyklar, skor och lädervaror, kläder och hushållslinne.

Sverige har utnyttjat möjligheten att tillämpa en reducerad skattesats på dessa tjänster och sedan 1 januari 2017 gäller en reducerad skattesats om 12 procent för reparationer av cyklar med tramp- eller vevanordning, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne (se prop. 2016/17:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor avsnitt 6.25, bet. 2016/17:FiU1, rskr. 2016/17:49). Detta regleras i 7 kap. 1 § andra stycket 6 mervärdesskattelagen (1994:200). I tredje stycket samma paragraf regleras vilka varor och tjänster som omfattas av skattesatsen 6 procent.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor avsnitt 11.22) aviserat att mervärdesskattesatsen för reparationer av cyklar, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne bör sänkas från 12 procent till 6 procent. Enligt aviseringen bör de nya reglerna träda i kraft den 1 juli 2022.

3 Sänkt mervärdesskatt på vissa reparationer

Promemorians förslag: Mervärdesskatten på reparationer av cyklar, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne sänks från 12 procent till 6 procent.

Lagändringen träder i kraft den 1 juli 2022.

Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mervärdesskatt för vilken skattskyldighet inträtt före ikraftträdandet.

Skälen för förslaget: Det är enligt mervärdesskattedirektivet möjligt att tillämpa en reducerad skattesats på mindre reparationer av vissa varor. En reducerad skattesats är ett sätt att ge incitament till att i större utsträckning köpa tjänster som innebär att redan tillverkade varor lagas eller ändras. Den 1 januari 2017 sänktes därför skattesatsen i Sverige för reparationer av cyklar med tramp- eller vevanordning, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne från 25 procent till 12 procent.

Det är angeläget att produkter och råvaror används på ett effektivt och hållbart sätt. Att reparera och återanvända varor får allmänt sett anses vara bättre ur miljösynpunkt än att köpa nya varor. I Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG om avfall och upphävande av vissa direktiv framhålls att förebyggande av avfall ska prioriteras för lagstiftning och politik som rör hantering av avfall. Användandet av resurser bör således ske återhållsamt. Ett varaktigt användande av redan tillverkade varor bör främjas. Europeiska kommissionen har också i sitt meddelande om cirkulär ekonomi COM(2015) 614 final av den 2 december 2015 framhållit att medlemsstaterna har en viktig roll i att uppmuntra till återanvändning och reparation. Det är därför angeläget att få fler att laga eller ändra redan tillverkade varor i stället för att köpa nytt. Detta överensstämmer också med regeringens strategi för cirkulär ekonomi (M2020/01133).

För att förstärka de incitament som den reducerade skattesatsen innebär bör mervärdesskatten på tillhandahållande av dessa tjänster sänkas ytterligare från 12 procent till 6 procent.

Förslaget medför ändringar i mervärdesskattelagen som föreslås träda i kraft den 1 juli 2022. I fråga om mervärdesskatt för vilken skattskyldighet inträtt före ikraftträdandet ska dock äldre bestämmelser fortfarande gälla.

Lagförslag

Förslaget medför ändringar i 7 kap. 1 § mervärdesskattelagen (1994:200).

4 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagets effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Det sker mot bakgrund av tillgängliga uppgifter och i den omfattning som är möjlig. De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer.

Förslagets konsekvenser motsvarar i stort de konsekvenser som införandet av den reducerade mervärdesskatten för reparationer av cyklar, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne från 25 till 12 procent bedömdes medföra (se prop. 2016/17:1). En sänkning från 12 till 6 procent bedöms dock generellt ge något lägre effekter än sänkningen från 25 till 12 procent.

Syfte och alternativa lösningar

Förslaget syftar till att förstärka de befintliga incitamenten i mervärdesskattesystemet att få fler att laga och ändra redan tillverkade varor i stället för att köpa nytt. Någon alternativ åtgärd som uppfyller syftet har inte identifierats. Att avstå från åtgärden alternativt att höja den reducerade skattesatsen till normalskattenivån skulle innebära oförändrade incitament respektive minskade incitament.

Offentligfinansiella effekter

Vid en sänkning av mervärdesskatten den 1 juli 2022 på reparationer av cyklar, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne från 12 procent till 6 procent beräknas skatteintäkterna minska med omkring 0,07 miljarder kronor 2022 (halvårseffekt). För 2023 beräknas skatteintäkterna minska med omkring 0,14 miljarder kronor och därefter med omkring 0,13 miljarder kronor årligen.

Effekter för företagen

En lägre mervärdesskatt för reparationer av cyklar, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne bedöms leda till lägre pris och därmed till ökad efterfrågan på dessa tjänster. Branschen för reparationer av de uppräknade varorna kan därmed antas öka till följd av förslaget. En stor andel av företagen inom dessa branscher bedöms vara mindre företag. I branschen för skomakerier, klackbarer m.m.³ var omkring 430 företag verksamma 2020. Omkring 80 procent av dessa hade 0 anställda och 99 procent av företagen hade 0–4 anställda. I branschen för reparation av andra hushållsartiklar och personliga artiklar (SNI 95.290) ingår lagning och ändring av kläder samt cykelreparationer. Häri ingår även lagning av böcker och reparationer av sportartiklar, musikinstrument, leksaker, övriga personliga artiklar och hushållsartiklar. I denna bransch var omkring 930 företag verksamma 2020. Omkring 85 procent av dessa hade 0 anställda och 98 procent av företagen hade 0–4 anställda. Cykelreparationer återfinns även i branschen specialiserad butikshandel med cyklar (SNI 47.642). År 2020 var omkring 440 cykelaffärer verksamma. Omkring 50 procent av dessa hade 0 anställda och omkring 80 procent av företagen hade 0–4 anställda.

Den administrativa bördan för företagen bedöms inte öka nämnvärt då företagen redan i dag hanterar en nedsatt mervärdesskatt för motsvarande reparationer. Berörda företag kommer således i de allra flesta fall inte behöva hantera fler skattesatser än i dag. Eftersom reparationstjänsterna redan i dag har en nedsatt mervärdesskatt uppstår heller inga nämnvärda ytterligare gränsdragningsproblem. Det kan dock i sällsynta fall förekomma att företag i och med den föreslagna nedsättningen behöver hantera ytterligare en skattesats. Exempelvis kan det gälla företag som i dag både säljer och reparerar cyklar i kombination med att de har restaurangverksamhet eller livsmedelsförsäljning. I dessa fall kan företagen behöva hantera tre skattesatser i stället för två. De olika tjänster som omfattas av respektive skattesats bedöms dock inte vara svåra att skilja från varandra. Verksamheter som bedriver cykelreparationer återfinns inom två branscher inom svensk näringsgrensindelning, SNI. Dels inom branschen reparation av andra hushållsartiklar och personliga artiklar, SNI 95.290, där cykelreparationer blandas med andra typer av reparationstjänster, dels inom branschen specialiserad butikshandel med cyklar, SNI 47.642. Totalt återfinns omkring 1 400 företag inom dessa två branscher. Av dessa företag bedrev omkring 15 företag även

³ Statistik hämtad från av Statistiska centralbyråns (SCB) Företagsdatabas där branscher är kategoriserade enligt standard för svensk näringslivsindelning. Branschen skomakerier, klackbarer m.m. är kategoriserad under SNI-koden 95.230.

restaurangverksamhet 2020. Hur många av dessa 15 företag som säljer cykelreparationstjänster är inte möjligt att ta reda på. Vad som kan konstateras är att de företag av dessa 15 företag som både säljer och reparerar cyklar kommer att behöva hantera tre skattesatser i stället för två vid föreslagen skattesänkning.

I Skatteverkets rapport Krånglig moms – en företagsbroms? (Skatteverkets rapport 2006:3), som baseras på data för 2005, görs uppskattningar av företagens fullgörandekostnader för mervärdesskatt. I rapporten görs beräkningar av hur företagens kostnader påverkas om företagen måste hantera tre skattesatser i stället för en eller två skattesatser. Den genomsnittliga skillnaden i fullgörandekostnader för mervärdesskatt mellan företag som hanterar tre mervärdesskattesatser jämfört med företag som hanterar två mervärdesskattesatser bedöms till ca 5 900 kronor per företag och år. Uppräknat med BNP till 2022 motsvarar det ca 8 200 kronor per företag och år.

Liksom statistiken från SCB visar bör det dock som högst handla om 15 företag inom branschen för cykelreparationer som kan komma att få denna ökade administrativa börda. Inom övriga branscher som påverkas av den föreslagna skattesänkningen bör det vara ännu ovanligare med en försäljning som fortsatt omfattas av 12 procent mervärdesskatt.

Förslaget kan leda till behov av informationsinsatser till företagen. Det bedöms att Skatteverket är bäst lämpat att avgöra vilka informationsinsatser som krävs för att tillgodose företagens informationsbehov.

Effekter på priser

Förslaget bedöms leda till lägre priser på berörda tjänster. Nedan följer några illustrativa exempel på hur priserna påverkas vid fullt prisgenomslag. Tjänsten byte av cykeldäck vid punktering, som i dag kostar omkring 300 kronor, kommer efter mervärdesskattesänkningen kosta omkring 284 kronor inklusive mervärdesskatt.

Tjänsten helrenovering av botten på sko samt byte av sula, som i dag kostar omkring 1 500 kronor, kommer efter mervärdesskattesänkningen kosta omkring 1 420 kronor inklusive mervärdesskatt.

Effekter för miljön

Att reparera en vara i stället för att köpa en ny innebär i många fall att en lägre andel råvaror och mindre energi behöver tas i anspråk, att utsläppen av miljöskadliga ämnen blir lägre och att mängden avfall minskar. Samtidigt är det ofta relativt enkelt och billigt att köpa en ny vara jämfört med att reparera t.ex. skor eller kläder. Vid sänkt mervärdesskatt på reparationer av vissa varor bedöms kostnaden för att köpa reparationstjänsten minska. Därmed ökar incitamenten för konsumenter att reparera redan tillverkade varor i stället för att köpa nya. Det bedöms i sin tur leda till en förbättrad resurshushållning och till att miljöbelastningen från produktionen av nya varor minskar. Vidare kan det leda till att konsumenterna i högre utsträckning väljer att köpa produkter av högre kvalitet med större reparationsmöjligheter, vilket ytterligare kan bidra till minskad miljöbelastning.

Effekter för sysselsättning

Sänkt mervärdesskatt på vissa reparationer förväntas medföra lägre priser och därmed ökad efterfrågan på dessa tjänster. Det bedöms i sin tur öka efterfrågan på arbetskraft i branschen, vilket leder till högre sysselsättning i branschen. Då reparationer av cyklar, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne i relativt hög grad bedöms kunna utföras av individer med låg utbildningsnivå eller individer med svag anknytning till arbetsmarknaden, bedöms förslaget även kunna leda till något högre varaktig sysselsättning och lägre arbetslöshet i ekonomin som helhet. Det beror på att efterfrågan på arbetskraft i detta fall kan öka utan att det leder till ett ökat lönetryck. Storleken på sysselsättningseffekten av reformen kommer att bero dels på hur mycket försäljningen av dessa reparationstjänster ökar, dels på i vilken grad potentiellt nyanställda har svag anknytning till arbetsmarknaden. Båda dessa faktorer är svårbedömda, bl.a. beroende på bristfällig statistik. Branschen för dessa reparationer bedöms dock sysselsätta förhållandevis få individer, varför sysselsättningseffekten bedöms som mycket liten i relation till sysselsättningen i ekonomin som helhet.

Förslaget bedöms inte i någon större utsträckning påverka antalet arbetade timmar bland dem som köper tjänsterna. Orsaken är att hushållen i dagsläget bedöms ägna lite tid åt reparationer av cyklar, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne. Förslaget bedöms därmed inte medföra att tid frigörs för hushållen som kan användas till ökat marknadsarbete.

Fördelningseffekter

Eventuella fördelningseffekter av förslaget bedöms vara små eftersom utgifterna för reparationer dels utgör en mycket liten del av människors disponibla inkomst, dels endast förekommer i ett begränsat antal hushåll.

Effekter för jämställdheten

Förslagets effekter för jämställdheten skiljer sig inte nämnvärt från de effekter som redovisades vid införande av den reducerade mervärdesskatten för reparationer (se prop. 2016/17:1). Vid införandet resonerades kring tillgänglig statistik. Motsvarande statistik för 2018 visar samma tendenser. Bedömningen är därför densamma som vid införandet, dvs. att det är svårt att bedöma de sammantagna effekterna för jämställdheten men att förslaget inte bedöms ha några betydande effekter för jämställdheten.

Effekter för myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Förslaget bedöms ge upphov till begränsade kostnader av engångskaraktär för Skatteverket. Bedömningen är att förslaget inte kräver ytterligare informationsinsatser än de som normalt sker vid regelförändringar. De ökade kostnaderna för Skatteverket bör därför kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Förslaget bedöms inte påverka antalet mål eller på annat sätt påverka arbetsbelastningen i de allmänna förvaltningsdomstolarna och inte heller medföra ökade kostnader för andra myndigheter.

Förslaget förenlighet med EU-rätten

Mervärdesskattedirektivet ger möjlighet att tillämpa olika skattesatser på mervärdesskatteområdet och en reducerad skattesats på reparationer av cyklar, skor och lädervaror, kläder och hushållslinne. Förslaget om ändring av mervärdesskattelagen gällande skattesatser för dessa tjänster bedöms därför som förenligt med mervärdesskattedirektivet och EU-rätten i övrigt.

5 Författningskommentar

5.1 Förslaget till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)

7 kap.

1 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om skattesatser.

Ändringen i *andra stycket* innebär att sjätte punkten tas bort.

Ändringen i *tredje stycket* innebär att reparationer av cyklar med trampeller vevanordning, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne, dvs. de tjänster som i dag omfattas av andra stycket sjätte punkten, ska omfattas av 6 procent i stället för med 12 procent.